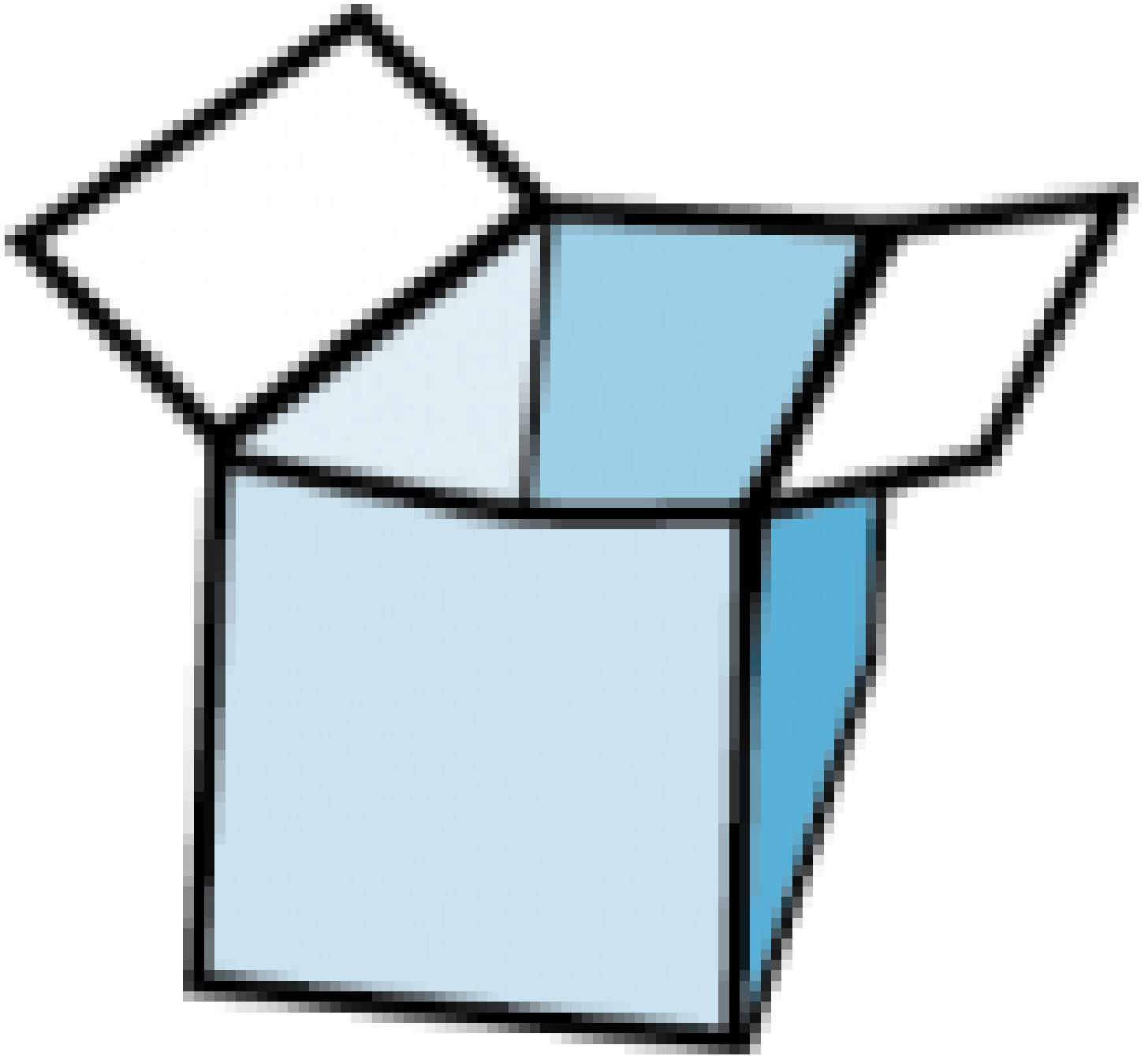

Beeld versus tekst: voor mij een makkelijke keuze

06-02-2013 14:54

Want het nieuws houdt vrij weinig rekening met de ernst van een bericht. Een stuk over een massamoord op het NOS Journaal wordt zonder probleem na de woorden 'en nu...' gevolgd door een stuk over een dopingschandaal in het wielrennen. Dit heeft een verdovende werking, waardoor kijkers nauwelijks geschokt zijn als te horen krijgen dat er een gek met een pistool op een basisschool rondloopt. Daarom ben ik van televisie overgestapt naar het internet als bron voor mijn informatie. Het volgende nieuws lees ik pas als ik er klaar voor ben. Zo beslis ik zelf welk nieuws belangrijk is. En zie ik nu de gevolgen beter in van hoe de gemiddelde Nederlander absorbeert wat hij op het nieuws heeft gezien.

Ik haal het boek van Neil Postman erbij omdat het mijn kijk op tv heeft veranderd. En zo hebben honderden andere boeken bijgedragen aan wie ik nu ben, hoe ik denk en wat ik voel. En ik leer gelukkig niet alleen van non-fictie. Zo komt mijn beeld van wat een held is grotendeels uit de boeken van heroïschefantasieschrijver David Gemmell. Als ik denk aan pijn denk ik terug naar een hoofdstuk waar een personage in handen komt van een sadistische heerser uit een boek van Terry Goodkind. Twee maanden van marteling en vernedering gaven me een nieuwe blik op wat mensen elkaar kunnen aandoen. En toen ik jaren terug worstelde met het concept van religie heeft de kijk van Richard Rahl in een boek mij meer geholpen dan een priester zou hebben gedaan.

Marketing- en communicatiedocenten op mijn school hebben het graag over de kracht van het beeld. Dat een mens een verhaal in beeld veel sneller accepteert dan een verhaal in tekst. Maar er wordt vrij weinig gezegd over de consequenties die dit met zich meebrengt. Mensen hebben tijd nodig om te verwerken wat ze hebben gezien. De hoeveelheid tijd die ze nodig hebben om iets te verwerken, geeft aan hoe belangrijk het nieuwsfeitje voor hen is geweest. Maar als het volgende fragment een paar seconden na het einde van het vorige fragment start, valt de tijd om de boodschap te verwerken weg. Al het nieuws is nu even belangrijk en de keuze ligt niet bij de kijker, maar bij de redactie van het RTL Nieuws.

In een nieuwsprogramma van een half uur word ik van het ene segment meteen naar het andere geleid. Ik heb vrij weinig tijd om na te denken over wat ik net heb gezien. Terwijl ik in de krant vaak een momentje neem na een artikel om even te verwerken wat ik net heb gelezen. Informatie blijft bij mij veel beter hangen als ik het heb gelezen. Zo ook met films en boeken. Een film van twee uur kan nooit dezelfde hoeveelheid informatie bevatten als een boek. Een televisieserie met 24 afleveringen per seizoen komt aardig in de buurt, maar mij kost het minder tijd om een boek uit te lezen dan om een hele serie te bekijken. Toen iemand uit de televisieredactiewereld in de klas langskwam om te vertellen over zijn beroep en zei dat traditionele journalistiek voor de nieuwe generatie journalisten niet meer bestond, verloor ik de ambitie om journalist te worden. Het idee om mensen te vertellen wat ze willen horen in plaats van wat ze moeten horen, vind ik verschrikkelijk. En het ziet ernaar uit dat dit is waar televisie nu om draait.

Voor mij zal beeld nooit tekst kunnen vervangen. En zal een e-reader nooit een gedrukt boek kunnen vervangen. En kan de digitale verzameling boeken op mijn iPhone voor mij nooit een goed gevulde boekenkast vervangen. Het is alleen jammer dat niet meer mensen van mijn leeftijd het zo zien. Want ik zie Nederland in de toekomst liever gevuld met lezers dan met kijkers.

Dave van der Kuyp